

Geen Ring van de Rede te smeden

Anton van Hooff, voorzitter van De Vrije Gedachte

Het leek zo'n volstrekt redelijk idee om seculiere organisaties in een werkverband te verenigen nadat we besloten uit de Humanistische Alliantie te treden, toen deze naast de Religieus Humanisten Twente en de (verlichte, maar besnijdende) Alevitische islamieten ook de godzoekers van het Apostolisch Genootschap aan het wel erg ruime hart drukte. We dachten aan het idee van Hans de Vries om een Kring van de Rede te vormen. Ik verbasterde de naam zonder nadenken tot het allitererende Ring van de Rede en nodigde samen met Catherine de Jong, voorzitter van de Vereniging tegen Kwakzalverij, en Hans de Vries (Partij van de Rede/Atheïstisch Seculiere Partij) acht clubs uit voor een eerste overleg:

- Vereniging tegen de Kwakzalverij
- Stichting Skepsis
- Multatuli Genootschap
- Atheïstisch Verbond
- Center for Inquiry Low Countries
- Nieuw Republikeins Genootschap/de Republikeinen
- Partij van de Rede/Atheïstisch Seculiere Partij
- Atheïstisch-Humanistische Vereniging *De Vrije Gedachte* (sinds 1856)

Het idee was om te 'komen tot een organisatorisch verband, dat de autonomie van iedere organisatie volledig intact laat, maar zoekt naar uitwisseling van informatie en samenwerking waar mogelijk.' Zo moest het niet meer voorkomen dat een conferentiedag van Skepsis samenviel met een toogdag van DVG. Misschien konden de principiële bezwaren van De Vrije Gedachte tegen jongensbesnijdenis worden gecombineerd met de skepsis van de Vereniging tegen Kwakzalverij over de beweringen dat circumcisie zo gezond is. Van die dingen. Niet voor niets zijn er nogal wat dubbeldidmaatschappen, want we vissen in dezelfde vijver van het gezonde verstand. Misschien konden we zulke lidmaatschappen bevorderen.

Bert Gasenbeek (Center for Inquiry) en Catherine de Jong van de antikwakzalvers waren meteen enthousiast; zij bood haar huis aan als vergaderoord. Het duurde even voor er meer reacties kwamen – nou ja het was kersttijd. De Republikeinen lieten weten van deelname af te zien, want er waren leden die zich niet wensten af te geven met goddelozen. Teleurstellender was dat het bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij 'niet enthousiast' bleek. De reactie van anderen was nogal lauw.

Onder die omstandigheden zat er niet anders op dan maar af te zien van verdere actie – er zat al te veel tijd en energie in.

Revival van SKEPTER

Redactie

In nummer 2014-06 van ons blad heeft u kunnen lezen over het overlijden van Rob Nanninga. Hij was bestuurslid en medeoprichter van de Stichting Skepsis, die dubieuze kennispretenties kritisch onderzoekt. Tevens was hij hoofdredacteur en opmaker van hun blad Skepter en websitebeheerder.

Dit verlies heeft ertoe geleid dat pas nu in januari een nieuw nummer van Skepter kon worden uitgebracht. De bekende wetenschapsjournalist Hans van Maanen heeft het hoofdredacteurschap op zich genomen en Skepterlezer en –auteur Hilje de Boer (zij is infographic-ontwerper) doet de opmaak. Onze complimenten voor de nieuwe vormgeving!

In het nu uitgekomen nummer 1 van jaargang 27 vindt u onder meer artikelen over wetenschappers die koppig volhouden dat wat de wetenschap in eeuwen aan kennis heeft opgebouwd grondig moet worden herzien en dat zij zelf over de wondermidelen beschikken die ervoor in de plaats zouden moeten komen (speciale aandacht wordt besteed aan de bizarre natuurkunde van een zekere Marcoen Cabbolet); over het nog steeds in sommige schoolboeken verkondigde fabeltje dat men in de middeleeuwen dacht dat de aarde plat was; over de beweegredenen van artsen die homeopathische recepten uitschrijven; over wat zwangere vrouwen allemaal zouden moeten doen en vooral laten en over de door fysiotherapeuten gebruikte 'dry needling' techniek.

Vermeldenswaard – en een gelukwens waard – is voorts dat de ook als auteur voor ons blad bekende Skepsis-secretaris Jan Willem Nienhuys in oktober 2014 de 'Gebroeders Bruinsma Erepenning' heeft ontvangen van de Vereniging tegen de Kwakzalverij voor zijn bijzondere verdiensten bij de bestrijding van de kwakzalverij.

COGITO ERGO SUM

Ik denk dus ik besta, zegt Descartes, maar mooi niet: ik denk niet, maar besta wel!? Is dat zo en wat is denken eigenlijk? Verwarren we dit niet met beschrijven, naam geven, benoemen en bestaat denken wel überhaupt? Zijn halfheilige begrippen als "be-grijpen, be-vatten, in-zicht, door-zien enzovoort" niet een semi-religieuze taalverwarring, die ons van jongs af aan ingegoten is? Veel verklaringen zijn eigenlijk het nieuwe namen geven in vaak nieuwe en ongewone talen, die ons doen verbazen, maar toch imponeren en waar we een (af)god in vinden? Het makkelijkst is alles in twee te delen: 1 of 0, het is er of niet, materie of geest, werkelijkheid of taal, wereld of god, of alles tegelijk zoals Spinoza het formuleerde. Moeilijker is het in drie bijv. -1, 0, 1, verleden, heden, toekomst, levend, halfdood, dood en ga zo maar door tot verdelingen in het oneindige.

Dit is een commentaar op Fons Tel zijn opheffing van het stof/geest dualisme.

sander BROUWER